

בַּר בְּזִמְנָא דְאִיתְרַב יְרוּשָׁלַם, דְּהָא כְּדִין
אֲתַגְבְּרוּ חוּבִין וּמִיכָאֵל לָא יכִיל בְּהִדְיָה
דְּסִטְרָא אַתְרָא, דְּטַעֲנַתְיָה דְּמִיכָאֵל תְּבִירָא
עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, וְכַדִּין (אִיכָה ב) הִשִּׁיב אַחֲזַר
יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּסִטְרָא דְצַפּוֹן, קִיַּימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְּהָא
אִיהוּ קִיַּימָא (ס"א לְנִטְלָא) לְבַטְלָא דִּינָא
מִפֵּי הִיכְלָא רְבִיעָאָה. וְיֵהֵב לְמִמְנָא דְפִתְחָא
דְּבַהֲהוּא פִתְחָא קִיַּימָא מִמְּנָן אַתְרֵן דְּאִינוּן
דְּבִסְטֵר מְסַאָבָא, מְחַפְּאֵן לְהֵהוּא מִמְּנָא וְנִטְלֵי
דִּינָא. וְלִזְמַנִּין דְּהָאִי נְהוּרָא דְּבִסְטֵרָא דְּצַפּוֹן,
אִיהוּ עֶבֶד דִּינָא, וְלֹא יִתְמָסֵר בִּידָא דְּסִטְרָא
אַחְרָא. בְּגִין דְּכָל דִּינִין דְּאִתְעַבִּידוּ בֵּיהּ, אִית
לֹון אֶסְוּתָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד חֶסֶד
בְּאִינוּן אַתְרֵי.

גְּבַרִיא"ר אִיהוּ הָאִי נְהוּרָא דְּבִסְטֵרָא דְּצַפּוֹן,
וּבְכָל אַתְר דְּאִיהוּ מְחִי, שְׂרִי בֵּיה
חֶסֶד. בְּגִין דְּגְבַרִיא"ל בְּתַרִּין סְטֵרִין, כְּלִיל
בְּתַרוּוִיָּהּ, וְעַל דָּא, מְחִיא וְאֶסְוּתָא בֵּיה.
בְּסִטְרָא דָּא קִיַּימָא רְזָא דְכִתִּיב, (דְּבֵרִים ח) פִּי
כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ יְיָ אֱלֹהֵיךָ מִיִּסְרֶךָ.
וְאֵלִין יִסּוּרִין דְּרַחֲמֵימוּתָא, דְּכְלִילֵן בְּסִטְרָא דָּא
וּבְסִטְרָא דָּא.

בְּסִטְרָא דְּמִזְרַח, קִיַּימָא נְהוּרָא אַחְרָא, דְּאִיהוּ
קִיַּימָא בְּכָל מְלֵי דְּאֶסְוּתָא, לְמִיעַל
קַמֵּי מְאָרִיָּה, כֹּל אִינוּן דְּאִתְנַשְׂיִין בְּבֵי
מְרַעֲיָהּ, וְלִקְרָבָא זְמַנִּין וְקַצִּין לְאִינוּן מְרַעֲיִין
דְּאֶשְׁתְּלִימוּ מְהִימְנוּתֵיהּ. וְאַסְחַר עַלְמָא בְּכָל
יּוּמָא וּיּוּמָא, בְּגִין לְאַשְׁלֵמָא אֶסְוּתָא בְּפִקּוּדָא
דְּמְאָרִיָּה, וְהָאִי (אִיהוּ) נְהוּרָא רְפָא"ל שְׁמִיָּה.
וְאַף עַל גַּב דְּהָא אוּקִימְנָא לֵיהּ לְסִטְרָא אַחְרָא.
וְדָא אַחִיד לְסִטְרָא דָּא, וְלְסִטְרָא דָּא, לְסִטְרָא
דְּמִיכָאֵל, וְלְסִטְרָא דְּגְבַרִיאֵל.

פְּרַט לְזִמְן שְׁחַרְבָּה יְרוּשָׁלַם,
שְׁהֲרִי אֲזַ הֲתַגְבְּרוּ הַחֲטָאִים,
וּמִיכָאֵל לֹא יכִיל עֲמוּ שֶׁל הַצַּד
הָאֲחֵר, שְׁטַעֲנָתוֹ שֶׁל מִיכָאֵל עַל
יִשְׂרָאֵל נִשְׁבְּרָה, וְאַז - (אִיכָה ב)
הִשִּׁיב אַחֲזַר יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב.

בְּצַד הַצַּפּוֹן עוֹמֵד אֹר אַחֲרֵי,
שְׁהֲרִי הוּא עוֹמֵד (לִט) לְבַטֵּל דִּין
מִבֵּית הַהִיכָל הַרְבִּיעִי. וְנוֹתֵן
לְמַמְנָה שֶׁל אוֹתוֹ הַפֶּתַח, שְׁפֹאוֹתוֹ
הַפֶּתַח עוֹמְדִים מִמְּנִים אַחֲרֵים
שֶׁהֵם בְּצַד הַטְּמֵאָה, מְחַפְּסִים
לְאוֹתוֹ הַמְּמַנָּה וְנוֹטְלִים דִּין.
וְלַפְעָמִים שְׁהָאֹר הַזֶּה שְׁבַצַּד
הַצַּפּוֹן הוּא עוֹשֶׂה דִין, וְלֹא נִמְסָר
בְּיַד הַצַּד הָאֲחֵר, מִשּׁוּם שֶׁכָּל
הַדִּינִים שְׁנַעֲשׂוּ בוֹ יֵשׁ לָהֶם
רְפוּאוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
עוֹשֶׂה חֶסֶד בְּאוֹתָם מְקוּמוֹת.

גְּבַרִיא"ר הוּא הָאֹר הַזֶּה שְׁבַצַּד
הַצַּפּוֹן, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא מְפָה,
שְׂרִי בוֹ חֶסֶד, מִשּׁוּם שֶׁגְּבַרִיא"ל
בְּשְׁנֵי צַדִּים, כְּלוּל בְּשְׁנֵיהֶם, וְלִכְּנֵן
מְפָה, וְכוּ רְפוּאוֹת. בְּצַד הַזֶּה
עוֹמֵד סוּד, שְׁכַתוּב, (דְּבֵרִים ח) כִּי
כַּאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֱלֹהֵיךָ
מִיִּסְרֶךָ. וְאֵלוֹ הֵם יִסּוּרִים שֶׁל
אַהֲבָה, שְׁכָלוּלִים בְּצַד זֶה וּבְצַד
זֶה.

בְּצַד הַמְּזֻרַח עוֹמֵד אֹר אַחֲרֵי,
שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּכָל דְּבַרֵי הַרְפוּאוֹת,
לְהַכְנִיס לְפָנָי רְבוּנוּ כֹּל אוֹתָם
שְׁנִשְׁפְּחוּ בְּבֵית חָלִים, וְלִקְרָב
זְמַנִּים וְקַצִּים לְאוֹתָן מִחֲלוֹת
שֶׁהִשְׁלִימוּ אֶת נְאֻמָּנוּתָן. וְסוּבֵב
אֶת הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּדִי
לְהַשְׁלִים רְפוּאוֹת בְּמַצָּנוֹת רְבוּנוּ,
וְהָאֹר הַזֶּה (הוּא) שְׁמוֹ רְפָא"ל. וְאַף
עַל גַּב שְׁהֲרִי בְּאַרְנוּ אוֹתוֹ לְצַד
אַחֲרֵי. וְזֶה אַחֲזַר לְצַד זֶה וְלְצַד זֶה,
לְצַד שֶׁל מִיכָאֵל, וְלְצַד שֶׁל
גְּבַרִיאֵל.

וְהָאֵי אִיהוּ מִמָּנָא, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְדִין בַּר נֶשׁ
בְּהִיכְלָא רְבִיעָאָה לַחַיִּים, פְּדִין אִיהוּ
אַקְדִים בְּאַסְוֹתָא. וְהָאֵי אַסְוֹתָא מְגוּ דְחִיקוּ
נְפָקָא, בְּגִין דְמַתְרִין סְטְרִין נְפָקָא, וְהָאֵי דְחִיקוּ
אַתְיָא מְגוּ סְטְר שְׂמָאלָא, וְאַסְוֹתָא מְגוּ סְטְר
יְמִינָא. וְעַל דָּא, הֵהוּא מְרַע פֶּד אַתְיָא לִיה
אַסְוֹתָא, מְגוּ דְחִיקוּ סְגִיא אַתְיָא לִיה.

וְהָבֵי הוּא מְסַטְרָא דְמַעְרַב, וְאַף עַל גַּב דְאַמְרִין
דְרַפְּאַל בְּסְטְר מְזַרְחָא, וְאוּקְמוּהָ בְּסְטְר דָּא
דְמַעְרַב, אַסְוֹתָא וְחִיין לָאו אִיהוּ אֶלָּא מְסַטְר
מְזַרְחָא, דְהָא מִתְמַן אַתְמַשְׁכָּאן חִיין לְתַתָּא.

(וְהָאֵי סְטְרָא דְמַעְרַב), נְהוּרָא חַד וְנוּרִיאָ"ל שְׁמִיָּה,
וְאִיהוּ אוּרִיאָ"ל. וְדָא אִיהוּ כְּלִיל מְפֻלְהוּ,
וְקִימָא שְׁלִיחָא בְּכֻלָּא. וְאִית לִיה תְּלַת סְטְרִין,
אַבְל תְּרִין אֵינּוּן, בְּגִין דְכָל חַד מְאַלִין כְּלִיל
בְּחַבְרִיָּה, (דף רנ"ד ע"ב) דְאֵינּוּן אַרְבַּע יְסוּדִין
תְּתַאֲיִן, מְאֵינּוּן אַרְבַּע יְסוּדֵי עֲלָמָא, עֲלָאִין עַל
כֻּלָּא. וּבְגִין דְכֻלְהוּ מִתְקַשְׁרִין דָּא בְּדָא, רְמִז
קְרָא וְאַמְר, (שיר השירים ו) אֶל גִּנַּת אֶגְוֹז יִרְדְּתִי
לְרֵאוֹת.

אֵינּוּן תְּרִיסַר נְהוּרִין, קִימִין בְּהֵהוּא רוּחָא
דְקַאמְרִין, וְהֵהוּא רוּחָא עֲלִיָּיהוּ
בְּשְׁלִימוּ, אֲלִין אַרְבַּע נְהוּרִין עֲלָאִין, אִית
תְּחוּתֵיהוּ תְּמַנְיָא אַחְרֵנִין, לְמַהוּי בְּשְׁלִימוּ,
וּבְכֻלְהוּ שְׁלִימוּ חַד (ס"א יְרֵדְתִי לְרֵאוֹת אֲלִין אַרְבַּע נְהוּרִין עֲלָאִין
אִית תְּחוּתֵיהוּ תְּמַנְיָא אַחְרֵנִין וְאֵינּוּן תְּרִיסַר נְהוּרִין דְקִנְיִין תְּחוּת הֵהוּא רוּחָא
דְקַאמְרִין וְהֵהוּא רוּחָא עֲלִיָּיהוּ בְּשְׁלִימוּ לְמַהוּי בְּכֻלְהוּ שְׁלִימוּ חַד), וְכַד
מִתְפַּרְשִׁין כְּלָהוּ, אֵינּוּן תְּלַת לְכָל סְטְר.

אֲלִין אַרְבַּע סְמְכִין, קִימִין לְסִלְקָא
וְלֵאֲתַחְדָּא הָאֵי הִיכְלָא לְעִילָא,
בְּאַתְר דְאַקְרִי שְׁמַיִם, לְאַתְחַבְּרָא נְשִׁיקִין אֲלִין
בְּאַלִין פְּחָדָא. תְּחוּת אֲלִין, כְּמָה דְרִגִין לְדְרִגִין,
כְּלָהוּ נְפָקִי מִנֵּיהוּ, מְאַלִין יְסוּדִין תְּתַאֲיִן,

וְהוּוּ הַמְּמַנָּה, שְׂבַשְׂעָה שְׁנֵדוּן אָדָם
בְּהִיכְל הַרְבִּיעֵי לַחַיִּים, אֲזִי הוּא
מְקַדִּים בְּרַפּוּאוֹת. וְהַרְפּוּאוֹת
הִלְלוּ יוֹצְאוֹת מִתּוֹךְ דַּחַק, מִשּׁוּם
שְׂמִשְׁנֵי צְדָדִים יוֹצְאוֹת, וְהַדַּחַק
הַזֶּה בָּא מִתּוֹךְ צַד שְׂמָאל,
וְהַרְפּוּאָה מִתּוֹךְ צַד יְמִין. וְלִכְּנֵן,
כְּשִׁבְעָה רַפּוּאָה לְאוֹתוֹ הַחוּלָה,
הִיא בָּאָה לוֹ מִתּוֹךְ דַּחַק רַב.

וְכִּי הוּא מִצַּד הַמַּעְרֵב. וְאַף עַל
גַּב שְׂאֵמְרָנוּ שְׂרַפְּאַל הוּא בְּצַד
הַמְּזֻרְחָא, וּפְרָשׁוּהָ בְּצַד הַזֶּה שֶׁל
הַמַּעְרֵב - הַרְפּוּאוֹת וְהַחַיִּים אֵינָם
אֶלָּא בְּצַד הַמְּזֻרְחָא, שְׁהָרִי מִשָּׁם
נִמְשָׁכִים הַחַיִּים לְמַטָּה.

(וּבְצַד הַמַּעְרֵב הַזֶּה) אִזְרֵי אַחַד שְׂשֻׁמוּ
נוּרִיאָ"ל, וְהוּא אוּרִיאָ"ל. וְהוּוּ
כְּלִיל מְפֻלְם וְעוּמַד שְׁלִיחָא בְּכַל.
וְיֵשׁ לוֹ שְׁלֹשָׁה צְדָדִים, אַבְל הֵם
שְׁנַיִם, כִּי כָל אַחַד מְאַלֵּו כְּלִיל
בְּחַבְרוּ, שְׂאוֹתָם אַרְבַּעָה יְסוּדוֹת
הַתְּתוּנִים, מְאוֹתָם אַרְבַּעָה
יְסוּדוֹת הַעוֹלָם, עֲלִיוֹנִים עַל הַכֹּל.
וּמִשּׁוּם שְׂפֻלָּם קְשׁוּרִים זֶה בְּזֶה,
רְמִז הַכְּתוּב וְאַמְר, (שיר השירים ז) אֶל
גִּנַּת אֶגְוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת.

אוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר הָאוֹרוֹת
עוּמָדִים בְּאוֹתָהּ הַרוּחַ שְׂאֵמְרָנוּ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ עֲלֵיהֶם בְּשְׁלֵמוֹת.
תַּחַת אַרְבַּעָה הָאוֹרוֹת הִלְלוּ יֵשׁ
שְׁמוֹנָה אַחְרִים, כְּדִי לְהִיּוֹת
בְּשְׁלֵמוֹת, וּבְכֻלָּם יֵשׁ שְׁלֵמוֹת
אַחַת, (יְרֵדְתִי לְרֵאוֹת, אֵלּוּ אַרְבַּעָה אוֹרוֹת
עֲלִיוֹנִים שֵׁשׁ תְּתוּנֵיהֶם שְׁמוֹנָה אַחְרִים, וְהֵם שְׁנַיִם
עֶשֶׂר אוֹרוֹת שְׂעוּמָדִים תַּחַת אוֹתָהּ רוּחַ שְׂאֵמְרָנוּ,
וְאוֹתָהּ רוּחַ עֲלֵיהֶם בְּשְׁלֵמוֹת, לְהִיּוֹת בְּכֻלָּם שְׁלֵמוֹת
אַחַת) וּכְשִׁבְעָם נְפָרְדִים, הֵם שְׁלֹשָׁה
לְכָל צַד.

אַרְבַּעַת הַעֲמוּדִים הִלְלוּ עוּמָדִים
לְעֵלוֹת וְלְהַאֲחִזוּ אֶת הַהִיכָל הַזֶּה
לְמַעַלָּה בְּמִקּוֹם שְׁנַקְרָא שְׁמַיִם,
לְחַבְּרָא אֶת הַנְּשִׁיקוֹת אֵלּוּ בְּאֵלּוּ
כְּאַחַד. תַּחַת אֵלּוּ כְּמָה דְרִגוֹת
לְדְרִגוֹת, כְּלָם יוֹצְאִים מֵהֶם,

מַנְיִיהוּ מִסְטָרָא דְמִיָּא, וּמַנְיִיהוּ מִסְטָרָא דְאִשָּׁא, וּמַנְיִיהוּ מִסְטָרָא דְרוּחָא, וּמַנְיִיהוּ מִסְטָרָא דְעִפְרָא.

מֵהִיסוּדוֹת הַתַּחְתּוֹנִים הַלְלוּ, מֵהֶם מִצַּד הַמַּיִם, וּמֵהֶם מִצַּד הָאֵשׁ, וּמֵהֶם מִצַּד הַרוּחַ, וּמֵהֶם מִצַּד הָעֶפֶר.

בְּגוֹזָא דָּא תְּגִינֵן, אַרְבַּעָה נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּס, וְכִלְהוּ אֶתְבְּרִירוּ לְדוּכְתָא דָּא, לְאַלִּין אַרְבַּע יְסוּדֵי. וְכֹל חַד וְחַד אֶתְקַשֵּׁר בְּדוּכְתִיָּה, דָּא בְּסְטָרָא דְאִשָּׁא, וְדָא בְּסְטָרָא דְמִיָּא, וְדָא בְּסְטָרָא דְרוּחָא, וְדָא בְּסְטָרָא דְעִפְרָא. וְכִלְהוּ אֶטְבְּעוּ בִּיסוּדָא דִּילִיָּה, כְּמָה דְאֶעְלוּ. בַּר הַהוּא שְׁלִימָא חֲסִידָא, דְּאֶתְיָא בְּסְטָרָא דִּימִינָא, וְאֶתְדַבֵּק בִּימִינָא, וְסָלִיק לְעִילָא.

כְּמוֹ כֵּן שְׁנֵינוּ, אַרְבַּעָה נִכְנְסוּ לְפִרְדֵּס, וְכֹלֶם נִכְחָרוּ לְמָקוֹם הַזֶּה, לְאַלוּ אַרְבַּעָה הִיסוּדוֹת. וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד נִקְשֵׁר בְּמָקוֹמוֹ; זֶה בְּצַד הָאֵשׁ, וְזֶה בְּצַד הַמַּיִם, וְזֶה בְּצַד הַרוּחַ, וְזֶה בְּצַד הָעֶפֶר. וְכֹלֶם טְבוּעִים בִּיסוּד שְׁלֵהֶם כְּמוֹ שְׁנִכְנְסוּ, פָּרַט לְאוֹתוֹ הַשְּׁלֵם הַחֲסִיד שְׂפָא מִצַּד הַיָּמִין, וְנִדְבַק בְּיָמִין וְעָלָה לְמַעְלָה.

וְכַשְׁהַגִּיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנַקְרָא הַיֵּכֶל אֶהְבָּה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכֶל הַזֶּה צָרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכֶל שְׁלַמְעֵלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֱמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלֵם אֶהְבָּה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָּה כְּרִאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו) וְאַהֲבָת. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ.

וְכַשְׁהַגִּיעַ לְמָקוֹם הַזֶּה שְׁנַקְרָא הַיֵּכֶל אֶהְבָּה, נִדְבַק בּוֹ בְּרִצּוֹן הַלֵּב. אָמַר, הַהֵיכֶל הַזֶּה צָרִיף הוּא לְהַדְבִּיקוֹ בְּהֵיכֶל שְׁלַמְעֵלָה בְּאַהֲבָה רַבָּה, וְאִזּוֹ הַשְּׁתַלֵּם בְּסוּד הָאֱמוּנָה, וְהוּא עָלָה וְהַשְּׁלֵם אֶהְבָּה קְטָנָה בְּאַהֲבָה גְדוּלָּה כְּרִאוּי, וְלִכֵּן מֵת בְּאַהֲבָה, וְיִצְאָה נִשְׁמָתוֹ בְּפִסּוּק הַזֶּה (דְּבָרִים ו) וְאַהֲבָת. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ.

בְּרֵי אֵינּוֹן אֶתְרַנִּין, נַחְתוּ לְתַתָּא כֹּל חַד וְחַד, וְאֶתְעַנְשׂוּ בְּהוּא יְסוּדָא דְנַחַת לְתַתָּא. אֲלִישַׁע נַחַת לְתַתָּא בְּסִטְרָא שְׁמַאלָא, דְּאִיהוּ אִשָּׁא, וְנַחֲתִית בֵּיהּ וְלֹא סָלִיק, וְאֶעְרַע בְּהוּא סְטָרָא אַחְרָא, דְּאִקְרִי אֵל אַחַר. וְאֶתְמַנַּע מִנִּיהּ תְּשׁוּבָה, וְאֶתְתַרְךָ בְּגִין דְּאֶתְדַבֵּק בֵּיהּ, וְעַל דָּא אִקְרִי אַחַר, וְאוֹקִימָנָא.

כִּי אוֹתָם הָאֲחֵרִים יִרְדוּ לְמַטָּה כֹּל אֶחָד וְאֶחָד, וְנִעְנְשׂוּ בְּאוֹתוֹ יְסוּד שְׁיָרֵד לְמַטָּה. אֲלִישַׁע יִרְד לְמַטָּה בְּצַד הַשְּׁמַאל שֶׁהוּא אֵשׁ, וְיִרְד בּוֹ וְלֹא עָלָה, וּפְגַשׂ אֶת אוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר שְׁנַקְרָא אֵל אַחַר, וְנִמְנָעָה מִמֶּנּוּ תְּשׁוּבָה, וְגַרְשׁ מִשׁוּם שְׁנִדְבַק בּוֹ, וְלִכֵּן נִקְרָא אַחַר, וּבְאֲרָנּוּ.

בֶּן עֲזַאִי, נַחֲתִית בִּיסוּדָא דְעִפְרָא, וְעַד לָא מָטָא לְאוֹקִידוֹ דְעִפְרָא, דְּמָטִי לְהוּא סְטָר אַחְרָא, אֶטְבַּע בְּהוּא עִפְרָא, וּמִית. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים קטו) יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ הַמּוֹתָה לְחֲסִידָיו. בֶּן זֹמָא, נַחֲתִית בִּיסוּדָא דְרוּחָא, וְאֶעְרַע בְּרוּחָא אַחְרָא, דְּמָטָא לְסִטְרָא מְסַאבָּא, דְּאִקְרִי פִּגְעָרַע, וּבְגִין כִּף פִּגְעָרַע בֵּיהּ, וְלֹא אֶתְיִשֵּׁב בֵּיהּ,

בֶּן עֲזַאִי יִרְד בִּיסוּד הָעֶפֶר, וְטָרַם הִגִּיעַ לְשַׁרְפַת הָעֶפֶר שְׁמִגִּיעַ לְאוֹתוֹ הַצַּד הָאֲחֵר, טְבַע בְּאוֹתוֹ עֶפֶר וּמָת. וְלִכֵּן כְּתוּב (תְּהִלִּים קטו) יָקָר בְּעֵינֵי ה' הַמּוֹתָה לְחֲסִידָיו. בֶּן זֹמָא יִרְד בִּיסוּד הַרוּחַ, וּפְגַשׂ בְּרוּחַ אַחְרָת, שֶׁהִגִּיעַ לְצַד הַטְּמָאָה, שְׁנַקְרָא פִּגְעָרַע רַע, וּמִשׁוּם כִּף פִּגְעָרַע בּוֹ וְלֹא הִתְיִשֵּׁב בּוֹ, וְכֹלֶם לֹא נִצְלוּ מִעַנְשׁ. וְלִכֵּן אָמַר שְׁלֵמָה, (קְהֵלֶת ח) יֵשׁ הֵכֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל

וְכִלְהוּ לֹא אֶשְׁתַּזְבֵּן מֵעוֹנָשָׁא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (קהלת ח) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׂמִינִיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. מִשּׁוֹם שְׂאֵלָה יִרְדּוּ בַדְּרָגוֹת הַלָּלוּ וְנַעֲנְשׂוּ.

בֵּא וּרְאֵה, מִשּׁוֹם שְׂרֵבִי עֲקִיבָא עָלָה לְמַעְלָה כְּרֵאוּי, נִכְנַס בְּשִׁלּוּם וַיֵּצֵא בְּשִׁלּוּם. דְּוָד שְׂאֵל שְׂאֵלָה, וְלֹא הִתְפָּרַשׁ, שְׂכַתוּב (תהלים יז) מִמֵּתִים יִדָּף ה' מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים. (תוהב) עַל מַה זֶה אֵלֶּה שְׁנֵהֲרָגוּ בְּהַרְוֵגֵי הָעוֹלָם צַדִּיקִים, וְכַפָּאִים, שְׂלֹא חֲטָאוּ חֲטָא כְּדִי שְׂיַעֲנְשׂוּ.

בֵּא וּרְאֵה, מִמֵּתִים יִדָּף ה' מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים. כְּאֵן הוּא שְׁנֵי צַדִּיקִים - יִדָּף ה', וְחֶלֶד. יִדָּף ה' - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִנְשָׂמָה מִתְכַּנְּסֵת אֵלָיו. מִמֵּתִים מִחֶלֶד - זֶה הַצַּדִּיק הַאֲחֵר, שְׁהַגּוֹף הוּא שׁוֹלֵט עָלָיו, שְׂכַתוּב (שְׁעִיָּה לז) לֹא אָבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֶדֶל.

בֵּא וּרְאֵה, הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל אֱלוֹהִים לְהַשְׁלֵמַת רוּחַ הַקְּדוֹשׁ, שְׁלֵהֶם עֲשֶׂר רוּחוֹת מְלֻמְטָה כְּרֵאוּי, וְגוֹפִים נִמְסָר לְמַלְכוּת הַרְשָׁעָה, כֹּל אֶחָד נוֹטֵל חֶלְקוֹ בְּסוּד הַקְּרִבּוּנוֹת. וְכַאֲרֵא, רֵאשׁ רֵאשִׁית הָאָמוּנָה תוֹף הַמְּחַשְׁבָּה, מִכָּה הַנִּיצוּץ הַחֲזָק, וְעוֹלָה תוֹף הַמְּחַשְׁבָּה (וּמְוִצִיא) נִיצוּצוֹת, וְזוֹרֵק נִיצוּצוֹת לְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים עֶבְרִים, וּבּוֹרֵר פְּסֻלַת מִתוֹף הַמְּחַשְׁבָּה, וְנִבְרָר.

אִף כִּף כְּמוֹ כֵּן עוֹלָה בְּמַחְשְׁבָּה, כְּמוֹ שְׁנִבְרָר בְּהַ פְּסֻלַת, (וְהַתְּבַרֵר אִף כִּי. אֵלֹהִים שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִהַ שְׁצִרְיָה, וְדֵאִי כִּי עָלָה בְּמַחְשְׁבָה וְהַכֵּל) וְנִבְרָרוּ אֱלֹהִים, שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִהַ שְׁצִרְיָה. וְדֵאִי כְּשֶׁעָלָה, עָלָה בְּמַחְשְׁבָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׁצִרְיָה. שְׂמַחָה מִצַּד זֶה, וְעֵצָב מִצַּד זֶה.

אִף כִּף כְּמוֹ כֵּן עוֹלָה בְּמַחְשְׁבָּה, כְּמוֹ שְׁנִבְרָר בְּהַ פְּסֻלַת, (וְהַתְּבַרֵר אִף כִּי. אֵלֹהִים שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִהַ שְׁצִרְיָה, וְדֵאִי כִּי עָלָה בְּמַחְשְׁבָה, וְהַכֵּל) וְנִבְרָרוּ אֱלֹהִים, שְׂבָהֶם הַשְׁתַּלֵּם מִהַ שְׁצִרְיָה. וְדֵאִי כְּשֶׁעָלָה, עָלָה בְּמַחְשְׁבָה, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׁצִרְיָה. שְׂמַחָה מִצַּד זֶה, וְעֵצָב מִצַּד זֶה.

וְכִלְהוּ לֹא אֶשְׁתַּזְבֵּן מֵעוֹנָשָׁא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (קהלת ח) יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ צַדִּיקִים שְׂמִינִיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה הַרְשָׁעִים. מִשּׁוֹם שְׂאֵלָה יִרְדּוּ בַדְּרָגוֹת הַלָּלוּ וְנַעֲנְשׂוּ. תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּאֵלִין נַחְתוּ בַדְּרָגִין אֵלִין, וְאֶתְעַנְשׂוּ. תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּרַבִּי עֲקִיבָא סָלִיק לְעֵילָא כְּדָקָא יְאוּת, עָאֵל בְּשִׁלּוּם וְנִפְקָ בְּשִׁלּוּם. דְּוָד שְׂאֵל שְׂאֵלָה, וְלֹא אֶתְפָּרַשׁ, דְּכַתִּיב (תהלים יז) מִמֵּתִים יִדָּף יי' מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים. (ס"א תוהב) עַל מַה זֶה אֵלֶּה שְׁנֵהֲרָגוּ בְּהַרְוֵגֵי הָעוֹלָם צַדִּיקִים, וְכַפָּאִים, שְׂלֹא חֲטָאוּ חֲטָא כְּדִי שְׂיַעֲנְשׂוּ. תָּא חֲזִי, מִמֵּתִים יִדָּף יי', מִמֵּתִים מִחֶלֶד חֲלָקִים בְּחַיִּים, הֵכָא אִיהוּ תְרֵי סְטָרִי, יִדָּף יי'. וְחֶלֶד. יִדָּף יי', דָּא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּנִשְׁמַתָּא אֶתְכַנְּשִׁי לְגַבְיָה. מִמֵּתִים מִחֶלֶד, דָּא סְטָרָא אַחְרָא, דְּגוֹפָא אִיהוּ שְׁלֻטָא עָלָיו, דְּכַתִּיב (ישעיה לח) לֹא אָבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חֶדֶל. תָּא חֲזִי, נִשְׁמַתָּא דְּאֵלִין, לְאַשְׁלֵמוּתָא דְּרוּחָא קְדִישָׁא, דְּלֵהוּן עֲשָׂרָה רוּחִין מִתְתָּא כְּדָקָא יְאוּת, וְגוֹפָא דְּלֵהוּן יִתְמָסָר לְמַלְכוּת חַיִּיבָא. כֹּל חַד נָטִיל חוֹלְקִיָה, בְּרֵזָא דְּקִרְבָּנִין. וְתָא חֲזִי, רֵישָׁא שִׁירוּתָא דְּמַהִימְנוּתָא, גּוּ מַחְשְׁבָה, בְּטַשׁ בּוּצִינָא דְּקִרְדִּינוּתָא, וְסָלִיק גּוּ מַחְשְׁבָה, (ס"א וְאִפִּיק) נִצוּצִין, נִצִּיצִין זְרִיק לְתַלַּת מֵאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבָר, וּבְרִיר פְּסוּלַת מִגּוּ מַחְשְׁבָה, וְאֶתְבְּרִיר. אוּף הַכִּי, כְּגוֹוֹנָא דָּא סָלִיק בְּמַחְשְׁבָה, כְּמָה דְּאֶתְבְּרִיר בֵּיהַ פְּסוּלַת, (ס"א וְאֶתְבְּרִיר אוּף הַכִּי, אֵלִין כְּהוּ אֶשְׁתַּלֵּם מֵאֵן דְּאַצְטְרִיר, וְדֵאִי כִּי סָלִיק בְּמַחְשְׁבָה וְכֵלָא) וְיִתְבְּרִיר אֵלִין, דִּי בְהוּ אֶשְׁתַּלֵּם מֵאֵן דְּאַצְטְרִיר, וְדֵאִי כִּי סָלִיק, בְּמַחְשְׁבָה סָלִיק וְכֵלָא (דָּף רנ"ה ע"א) כְּמָה דְּאַצְטְרִיר. חִידוּ מִסְטָרָא דָּא, וְעֵצִיבוּ מִסְטָרָא דָּא.